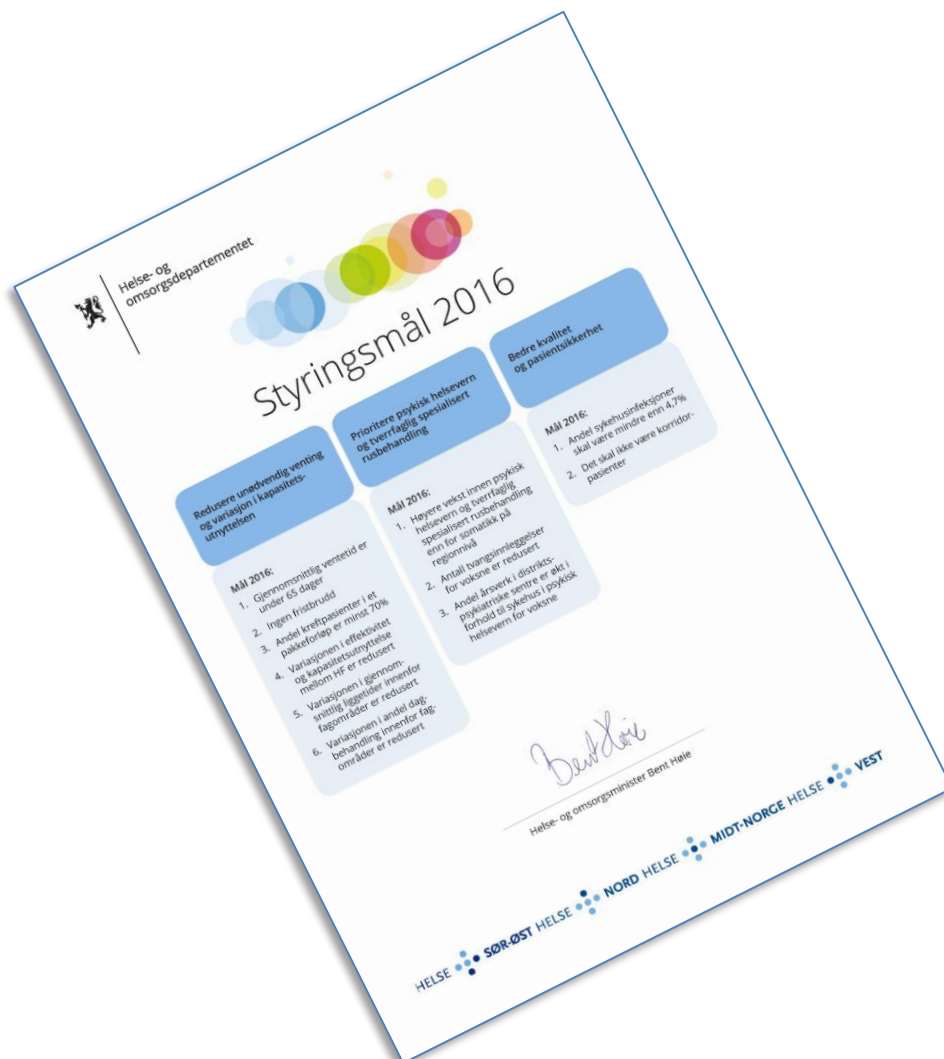

OPPDRAG OG BESTILLING 2016 FOR SUNNAAS SYKEHUS HF

Foretaksmøte 18. februar 2016

Innhold

1. INNLEDNING	3
2. OVERORDNEDE MÅL	3
2.1 Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen.....	3
2.2 Prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB).....	5
2.3 Bedre kvalitet og pasientsikkerhet.....	5
3. KRAV OG RAMMER FOR 2016.....	7
3.1 Styring og oppfølging	7
3.2 Organisatoriske krav og rammer	9
3.3 Økonomiske krav og rammer	10
3.4 Budsjettert aktivitet.....	12
4. OPPFØLGING OG RAPPORTERING.....	12
5. VEDLEGG	15
Vedlegg 1: Detaljert vederlagstabell.....	15
Vedlegg 2: Detaljert aktivitetstabell	16

1. Innledning

Gjennom oppdrag og bestilling gis Sunnaas sykehus styringskrav fra Helse Sør-Øst RHF for 2016. Overordnede føringer og styringsbudskap gitt Helse Sør-Øst RHF i oppdragsdokument og foretaksmøteprotokoller gjelder også for Sunnaas sykehus. Helse Sør-Øst RHF forutsetter at Sunnaas sykehus setter seg inn i disse dokumentene og grunnlaget for disse.

Mange av styringsbudskapene fra tidligere års oppdrag og bestilling vil kreve fortsatt oppfølging uten at de er spesielt nevnt i årets dokument. Dette gjelder styringsbudskap som må betraktes som systemkrav og som forventes å inngå i virksomhetsstyringen, samt krav/oppdrag som ikke er gjennomført som forutsatt. Selv om det ikke stilles krav om rapportering for disse områdene vil status for arbeidet kunne etterspørres av Helse Sør-Øst RHF i den faste oppfølgingen av helseforetaket.

Strukturen på oppdragsdokumentet til Helse Sør-Øst RHF er endret fra 2016. Dette medfører endringer i strukturen i oppdrag og bestilling 2016. Helse Sør-Øst RHF vil følge opp punktene under *Mål 2016* i de faste oppfølgingsmøtene med Sunnaas sykehus. Sunnaas sykehus skal også gjennomføre punktene under *Andre oppgaver 2016*. I årlig melding 2016 skal det rapporteres på punktene under *Mål 2016* og *Andre oppgaver 2016*. Styret og ledelsen i Sunnaas sykehus har ansvar for å følge med på Helsedirektoratets kvalitetsindikatorer og evt. iverksette tiltak for å bedre kvaliteten i tjenestene.

I oppdragsdokument 2016 til Helse Sør-Øst RHF vises det til Regjeringens overordnede målsetninger. Disse forutsetter at virksomheten skal innrettes med sikte på å nå følgende overordnede mål:

1. Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen
2. Prioritering av psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
3. Bedre kvalitet og pasientsikkerhet

For å spisse og tydeliggjøre utfordringer og prioritere innsatsen i helseforetaksgruppen er det vedtatt målformuleringer som en del av *Plan for strategisk utvikling 2013-2020*. Målene uttrykker organisasjonens ambisjoner om tilgjengelighet, kvalitet og pasientsikkerhet:

- Ventetiden er redusert og pasienten opplever ikke fristbrudd.
- Sykehusinfeksjoner er redusert til under tre prosent.
- Pasienten får timeavtale sammen med bekreftelse på mottatt henvisning.
- Alle medarbeidere skal involveres i oppfølging av medarbeiderundersøkelsen med etablering av forbedringstiltak for egen enhet.
- Det er skapt økonomisk handlingsrom som sikrer nødvendige investeringer.

2. Overordnede mål

2.1 Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen

Hovedoppgavene i spesialisthelsetjenesten skal løses ved de offentlige sykehusene, men bedre samarbeid mellom private og offentlige helsetjenester betyr bedre utnyttelse av ledig kapasitet, økt valgfrihet og mer innovasjon i tjenesteutvikling, arbeids- og samarbeidsformer. Hver enkelt pasient skal slippe unødvendig ventetid. Innføringen av Fritt behandlingsvalg og ny pasient- og brukerrettighetslov legger til rette for dette. Pasientforløpene skal være gode og effektive. I 2015 er det innført 28 nye pakkeforløp for kreftpasienter. Helsedirektoratet utvikler pakkeforløp innen hjerneslag, psykisk helse og rus. Kunnskap om variasjon i tjenesten skal brukes aktivt som grunnlag for forbedringsarbeid.

I oppdragsdokument 2016 fra Helse- og omsorgsdepartementet er nedenstående oppgaver gitt til Helse Sør-Øst RHF. Oppgavene skal løses på regionalt nivå, men kan kreve medvirkning fra helseforetak og sykehus. Sunnaas sykehus skal etter nærmere avtale ta del i arbeidet med å gjennomføre oppgavene som er gitt til Helse Sør-Øst RHF i oppdragsdokument fra Helse- og omsorgsdepartementet.

- Helse Sør-Øst RHF skal innen 1. juni 2016 identifisere et antall fagområder i egen region som skal gis styringsmessig prioritet fra og med andre halvår 2016. Det skal gis særlig oppmerksomhet til fagområder med mange ventende og/eller lang ventetid som ikke er faglig begrunnet. Det bør i tillegg velges fagområder som berører de fleste helseforetakene i regionen. I tillegg skal helseregionene i fellesskap identifisere fagområder som egner seg for styringsmessig prioritet på tvers av regionene.
- Helse Sør-Øst RHF skal etablere et sett av indikatorer som måler kapasitetsutnyttelse og effektivitet. Indikatorsettet skal inneholde indikatorer som muliggjør sammenlikning av kapasitetsutnyttelse og effektivitet på tvers av sykehus og primært måles på nivået der pasientbehandlingen faktisk finner sted, for eksempel poliklinikk, avdeling, sengepost og operasjonsenhet. I tillegg skal helseregionene i fellesskap etablere et felles sett av slike indikatorer på tvers av regionene. Alle indikatorene skal etableres innen 1. juni 2016 og brukes i styringsmessig oppfølging fra og med andre halvår 2016.
- Innenfor fagområdene som gis prioritert styringsmessig oppfølging skal Helse Sør-Øst RHF bruke systematiske sammenlikninger mellom sykehus av gjennomsnittlig liggetid og andel dagbehandling for utvalgte prosedyrer/pasientforløp i styringsmessig oppfølging fra og med andre halvår 2016. I tillegg skal helseregionene i fellesskap identifisere prosedyrer/pasientforløp der gjennomsnittlig liggetid og andel dagbehandling kan sammenlignes mellom sykehus på tvers av regionene. Utvalget av prosedyrer/pasientforløp for styringsmessig oppfølging fra og med andre halvår 2016 skal avklares innen 1. juni 2016.
- Helse Sør-Øst RHF skal innen 1. november 2016 vurdere ytterligere fagområder for styringsmessig prioritet fra og med 2017 og evt. forslag til ytterligere og/eller justerte indikatorer for å måle effektivitet og kapasitetsutnyttelse, bl.a. i lys av etablering av Kostnad per pasient (KPP) ved alle helseforetak fra og med 1. januar 2017.
- Helse Sør-Øst RHF skal lede arbeidet med å identifisere fagområder, etablere indikatorer og identifisere prosedyrer/pasientforløp på tvers av regioner. Helse Sør-Øst RHF skal fra og med 2016 også lede nettverket for å fremme metodeutvikling på tvers av regionale helseforetak, jf. krav om etablering av slikt nettverk i revidert oppdragsdokument 2015.

Mål 2016:

- Gjennomsnittlig ventetid skal være under 65 dager.
- Ingen fristbrudd.
- Andel kreftpasienter som registreres i et pakkeforløp skal være minst 70 prosent.
- Andel pakkeforløp for kreftpasienter som er gjennomført for kreftpasienter innen definert standard forløpstid uavhengig av type pakkeforløp skal være minst 70 prosent.
- Redusere variasjonen i effektivitet og kapasitetsutnyttelse mellom helseforetakene sammenliknet med 2015 målt ved utvalgte indikatorer, jf. oppgaver som er gitt til Helse Sør-Øst RHF i oppdragsdokument fra Helse- og omsorgsdepartementet.
- Redusere variasjonen i gjennomsnittlig liggetid innenfor utvalgte fagområder sammenliknet med 2015, jf. oppgaver som er gitt til Helse Sør-Øst RHF i oppdragsdokument fra Helse- og omsorgsdepartementet.
- Redusere variasjonen i andel dagbehandling innen utvalgte fagområder sammenliknet med 2015, jf. oppgaver som er gitt til Helse Sør-Øst RHF i oppdragsdokument fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Andre oppgaver 2016:

- Det legges til grunn at Sunnaas sykehus følger opp forhold som omtalt i *Dokument 3:2 (2015–2016) Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statlige selskaper for 2014*, sak 4 *Helseforetakenes aktivitetsutvikling innen dag- og døgnkirurgisk pasientbehandling*.

2.2 Prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

I sitt oppdragsdokument 2016 fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helse Sør-Øst RHF er det gitt føringer for å prioritere arbeidet med psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Sunnaas sykehus har ikke tjenestetilbud innenfor disse fagområdene, men må likevel være orientert om oppgavene helseregionen som helhet er pålagt å utføre.

Omstillingen innen psykisk helsevern med overføring av oppgaver og ressurser fra sykehus til distriktpsikiatriske sentre og fra døgnbehandling til åpne, utadrettede tjenester videreføres. Distriktpsikiatriske sentre skal omstilles med gode akuttjenester gjennom døgnet, herunder ambulante tjenester med deltagelse fra spesialister. Pasienter skal oppleve et psykisk helsevern med vekt på frivillighet og redusert og riktig bruk av tvang. Distriktpsikiatriske sentre som nøkkelstruktur er lagt til grunn for de fremtidige tjenestene innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling der lokale forhold tilsier dette.

De regionale helseforetakene skal sørge for at det blir høyere vekst innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling enn for somatikk på regionnivå. Distriktpsikiatriske sentre og psykisk helsevern for barn og unge skal prioriteres innen psykisk helsevern. Antall tvangsinnleggelses for voksne per 1000 innbyggere i helseregionen skal reduseres sammenliknet med 2015. Andelen årsverk i distriktpsikiatriske sentre skal økes i forhold til sykehus i psykisk helsevern for voksne sammenliknet med 2015. Desentralisert behandlingstilbud (ambulant/poliklinikk/samarbeid førstelinjen) innen psykisk helsevern og rus skal styrkes. Drift av OCD-teamene skal sikres, herunder nødvendig implementering og opplæring. Det skal etablere flere tilbud innen psykisk helsevern i norske fengsler.

2.3 Bedre kvalitet og pasientsikkerhet

Helsetjenesten skal videreutvikles slik at pasienter og brukere i større grad får og opplever å få trygg og god helsehjelp. Kvalitetsmålinger og pasienterfaringer må offentliggjøres og brukes aktivt i utformingen av tjenestetilbudet og i systematisk forbedringsarbeid. Uberettiget variasjon skal reduseres. Helse, miljø sikkerhetsarbeid (HMS) er en integrert del av kvalitets- og pasientsikkerhetsarbeidet.

Bemanning, utdanning, kompetanseutvikling, forskning, innovasjon og opplæring av pasienter og pårørende skal underbygge god og forsvarlig pasientbehandling.

Omstilling av spesialisthelsetjenester som berører kommunene skal synkroniseres slik at de ikke gjennomføres før kommunene er i stand til å håndtere de nye oppgavene. Det er en forutsetning at omstillingene gir brukerne et kontinuerlig og like godt eller bedre tjenestetilbud enn tidligere. I tråd med Meld. St. 26 (2014-2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* skal Sunnaas sykehus bidra til å øke kompetansen i kommunal helse- og omsorgstjeneste.

De regionale helseforetakene skal i fellesskap identifisere indikatorer for å måle uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester for et utvalg av prosedyrer innen 1. november 2016. Det bør velges prosedyrer som utføres hos mange helseforetak. De utvalgte indikatorene og prosedyrene skal gis styringsmessig

prioritet fra 2017. Helse Nord RHF skal lede arbeidet. Helse Sør-Øst RHF vil komme tilbake med nærmere informasjon dersom det blir behov for deltagelse fra helseforetaksnivå i arbeidet.

Mål 2016:

- I Helse Sør-Øst skal andel sykehusinfeksjoner være mindre enn tre prosent og det skal gjennomføres fire prevalensmålinger per år på helseforetaksnivå. To av målingene gir grunnlag for regionale og nasjonale tall som offentliggjøres av Folkehelseinstituttet.
- Ikke korridorpasienter.

Andre oppgaver 2016:

- Bidra med nødvendige spesialisthelsetjenester og veilede kommunene, slik at de kan ivareta sitt ansvar for helsetilbud til asylsøkere og flyktninger.
- Spre alle innsatsområder som er igangsatt i pasientsikkerhetskampanjen "*I trygge hender 24-7*" til relevante enheter/avdelinger. (Se Tabell 2 *Rapportering 2016* i kapittel 4 *Oppfølging og rapportering*.)
- Sette i gang etablering av et antibiotikastyringsprogram i sykehus, i tråd med Helse- og omsorgsdepartementets handlingsplan mot antibiotikaresistens. Som et ledd i etableringen skal de regionale kompetansesentrene for smittevern styrkes. (Se Tabell 2 *Rapportering 2016* i kapittel 4 *Oppfølging og rapportering*.)
- Ansette sosialpediatere i alle barneavdelinger. Overgrepsutsatte barn som avhøres ved Statens barnehus skal tilbys medisinsk undersøkelse.
- Bidra til forbedring og videreutvikling av den nasjonale nødmeldingstjenesten gjennom tverretattlig "program for forbedring av nødmeldingstjenesten".
- Etablere tiltak som kan bidra til et mer systematisk samarbeid mellom helsetjenesten og Arbeids- og velferdsetaten, herunder vurdere om det er hensiktsmessig å inngå særskilte samarbeidsavtaler med Arbeids- og velferdsetaten. Helsedirektoratet har i samarbeid med Arbeids- og velferdsdirektoratet utarbeidet maler for samarbeidsavtaler til dette formålet. I rapporteringen skal det inngå en oversikt over hvilke områder det er etablert samarbeid på og konkrete samarbeidstiltak. Tilsvarende oppdrag er gitt Arbeids- og velferdsetaten.
- Alle helseforetak skal ha en legemiddelkomité (LMK). Legemiddelkomiteen skal organiseres som et operativt organ som skal ivareta oppgaver i henhold til anbefaling i *Rapport om nasjonal legemiddelberedskap*.
- Helseforetaket skal ta i bruk elektronisk identifiserbare legemidler på dosenivå som forberedelse til innføring av lukket legemiddelsøyfe i sykehusene etter hvert som Sykehusapotekene kan fremskaffe disse enten gjennom egenproduksjon eller via LIS/HINAS- avtaler.

Personell, utdanning og kompetanse

I styringsdokumentene til Helse Sør-Øst RHF for 2016 understrekes at helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid er viktig både av hensyn til pasienter og ansatte. Det er viktig å arbeide med lærings- og forbedringstiltak og tiltak på systemnivå for å bedre pasientsikkerheten, og se dette i sammenheng med helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Det har tidligere vært stilt krav om flere faste stillinger og arbeidet med å utvikle en heltidskultur. Vikarbruken bør reduseres der det er mulig. Det er et ledelsesansvar å sikre en riktig og forsvarlig bemanning i forhold til aktivitet. Spesialisthelsetjenesten som en sektor med høy kvinneandel, bør ha et særlig ansvar for å bidra til å rekruttere og utvikle kvinnelige ledere, spesielt på toppledernivå.

Turnustjeneste er for noen yrkesgrupper et vilkår for å få autorisasjon. Helsedirektoratet fastsetter hvor mange turnusplasser for leger og fysioterapeuter det skal legges til rette for og formidler dette i brev til hvert av de regionale helseforetakene. Turnustjenesten for leger ble endret med virkning fra 2013. Antallet turnusplasser for leger videreføres i 2016. Antallet turnusplasser for fysioterapeuter videreføres i tråd med økningen i 2013.

Sentral fordeling av nye legestillinger opphørte 1. juli 2013. Oppretting av legestillinger skal fortsatt skje i tråd med behovene innen helseregionenes "sørge for"-ansvar, det helsepolitiske styringsbudskapet og de økonomiske rammer som er stilt til disposisjon. Gode lokale, regionale og nasjonale analyser av kompetansebehov framover skal legges til grunn for de regionale helseforetakenes fordeling av leger til helseforetak og mellom spesialiteter. De regionale helseforetakene skal særlig vurdere behovet for legestillinger til spesialiteter der utdanningskapasiteten i dag anses å være for lav og spesialiteter der behovet for legespesialister vil endre seg i årene fremover som en følge av befolkningsutvikling, sykdomsutvikling og organisatoriske endringer i helseforetakene. Stillinger i onkologi og patologi skal fortsatt prioriteres. Sunnaas sykehus skal bidra til at Legestillingsregisteret i Helsedirektoratet til enhver tid er oppdatert.

Andre oppgaver 2016:

- Ha fortsatt oppmerksomhet på bruken av faste stillinger, heltid og vikarer, og at bemanningen må tilpasses til aktiviteten.
- Ta i bruk ny nasjonal bemanningsmodell for strategisk planlegging av personell- og kompetansebehov.
- Synliggjøre utdanningsaktivitet i sykehusene. Helse Sør-Øst RHF skal årlig gi innspill til Helse- og omsorgsdepartementet vedrørende dimensjonering av utdanningskapasitet, aktivitet og behov innen området. Sunnaas sykehus skal ta del i dette arbeidet etter nærmere avtale.
- Tilrettelegge for kompetanseutvikling, videre- og etterutdanning, videreutvikle tilbud gjennom e-læring, simulatortrening mv.
- Det legges til grunn at Sunnaas sykehus følger opp forhold som omtalt i Dokument 3:12 (2014–2015) *Riksrevisjonens undersøkelse av pleieressursene i helseforetakene*.
- Delta i tverrregionalt samarbeid som planlegger for oppstart av ny spesialitetsstruktur for leger i 2017 for å sikre en nasjonal, samordnet spesialistutdanning.
- Sunnaas sykehus skal legge til rette for læringsaktiviteter og utdanningsløp for leger i spesialisering i eget helseforetak og i samarbeid med det regionale utdanningscenteret og andre helseforetak i landet.
- Helseforetaket har etablert klare rutiner for aktivitetsbasert bemanningsplanlegging og kompetanseplaner.

Forskning og innovasjon

Andre oppgaver 2016:

- Sunnaas sykehus skal legge til rette for og iverksette tiltak for å styrke brukermedvirkningen i forskning.
- Sunnaas sykehus skal bidra til realisering av regional forskningsstrategi, sørge for en forsvarlig lokal infrastruktur for egen forskning og aktivt gjøre bruk av regionale forskningsstøttefunksjoner.
- Sunnaas sykehus skal styrke samarbeidet med andre helseforetak/sykehus om gjennomføring av kliniske studier.

3. Krav og rammer for 2016

3.1 Styring og oppfølging

Helse Sør-Øst RHF har ansvar for at befolkningen i regionen får tilgang til spesialisthelsetjenester slik dette er fastsatt i lover og forskrifter. Sunnaas sykehus gir tjenester til befolkningen innenfor sitt

ansvarsområde som en del av dette overordnede ansvaret. Virksomheten skal innrettes med sikte på å nå følgende overordnede mål:

1. Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen
2. Prioritering av psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
3. Bedre kvalitet og pasientsikkerhet

Det legges til grunn at Sunnaas sykehus iverksetter nødvendige tiltak for å innfri kravene i dette dokumentet innenfor de juridiske, økonomiske og organisatoriske rammene som gjelder.

Sunnaas sykehus skal forholde seg til krav og føringer som følger av regjeringens eierskapspolitikk (jf. Meld. St. 27 (2013–2014) *Et mangfoldig og verdiskapende eierskap*). Det skal føres en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk som også bidrar til å sikre tilgang på helsepersonell i fremtiden og forsikre seg om at ansatte hos leverandører, også i andre land, har forsvarlige vilkår. Videre skal foretakene være i fremste rekke når det gjelder arbeidet med klima- og miljøtiltak.

Forslagene som er lagt fram i Meld. St. 11 (2015–2016) *Nasjonal helse- og sykehusplan (2016–2019)* vil få stor innvirkning på helseforetakene. Stortinget skal behandle meldingen våren 2016. Styrene i helseforetakene må gjøre seg kjent med innholdet og starte arbeidet med å forberede virksomhetene på forslagene som ligger i Nasjonal helse- og sykehusplan for eksempel gjennom datainnhenting og forberedende dialog med aktuelle kommuner/bydeler.

Nasjonal helse- og sykehusplan beskriver en framtidsrettet spesialisthelsetjeneste som stiller nye krav til ledelse. Pasientenes helsetjeneste fordrer ledelse som ivaretar helhetlige pasientforløp på tvers av profesjoner, avdelinger, institusjoner og nivåer i helsetjenesten, og som har stor oppmerksomhet på kvalitet, pasientsikkerhet, kontinuerlig forbedring og innovasjon. Det legges til grunn at ny nasjonal bemanningsmodell som er utviklet av de regionale helseforetakene tas i bruk for strategisk planlegging av personell- og kompetansebehov lokalt. Det skal legges til rette for samarbeid med kommunale helse- og omsorgstjenester om ledelse og lederutvikling, jf. Meld. St. 26 (2014–2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste*.

Regjeringen vil skape pasientens helsetjeneste. I møtet med helsetjenesten skal hver enkelt pasient oppleve respekt og åpenhet, få delta i beslutningene om egen behandling og hvordan den skal gjennomføres. Det skal brukes kvalifiserte tolker ved behov. Samiske pasienters rett og behov for tilrettelagte tjenester må etterspørres og synliggjøres fra planleggingsfasen, gjennom utredningsfasen, og når beslutninger tas.

Pasientsikkerhet og kvalitet er et ansvar for ledere på alle nivåer. Styrene skal ha en aktiv rolle for å sikre at foretakenes samlede virksomhetsstyring omfatter bedre etterlevelse av faglige retningslinjer, standardisering på flere områder og erfaringsoverføring basert på beste praksis. Det vises i den forbindelse til ny forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten som er sendt på høring med frist 2. februar 2016.

Følgende strategier og handlingsplaner fra departementet skal legges til grunn for utvikling av tjenesten:

- Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014–2017) "En god barndom varer livet ut" (Barne-, likestillings- og integreringsdepartementet).
- Regjeringens handlingsplan for HelseOmsorg21 2015-2018.
- Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens 2015-2020 og Handlingsplan for redusert bruk av antibiotika i helsetjenesten 2016-2020 (Helse- og omsorgsdepartementet).
- Kreftkirurgi i Norge. Rapport IS-2284 (03/2015) fra Helsedirektoratet.

- Veileder for habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator fra Helsedirektoratet 2015.
- Nasjonal prosedyre for nødetatenes samvirke ved pågående livstruende vold (PLIVO) fra Helsedirektoratet, Politidirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 2015.

Følgende strategier og handlingsplaner fra Helse Sør-Øst RHF skal legges til grunn for utvikling av tjenesten:

- Nye retningslinjer for lønn til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel (jf. sak 027-2015 i styret for Helse Sør-Øst RHF)
- Behandling av utviklingsplaner og byggeprosjekter i Helse Sør-Øst (jf. sak 029-2015 i styret for Helse Sør-Øst RHF)
- Revisjon av finansstrategi for Helse Sør-Øst (jf. sak 032-2015 i styret for Helse Sør-Øst RHF)
- Økonomisk langtidsplan 2016-19 (jf. sak 044-2015 i styret for Helse Sør-Øst RHF)
- Rammeverk for helse, miljø- og sikkerhet (HMS) i Helse Sør-Øst (jf. sak 067-2015 i styret for Helse Sør-Øst RHF)
- Brukermedvirkning i helseforskning i Norge - retningslinjer og tiltak (jf. sak 075-2015 i styret for Helse Sør-Øst RHF)
- Oppdatert regional IKT-strategi (jf. sak 086-2015 i styret for Helse Sør-Øst RHF)

Andre oppgaver 2016:

- Videreføre arbeidet for å bedre pasientsikkerheten og se dette i sammenheng med helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.
- Fortsatt prioritere ledelse og lederutvikling som ivaretar helhetlige pasientforløp på tvers av profesjoner, avdelinger, institusjoner og nivåer i helsetjenesten, og ha stor oppmerksomhet på kvalitet, pasientsikkerhet, kontinuerlig forbedring og innovasjon
- Bidra til å rekruttere og utvikle kvinnelige ledere, spesielt på toppledernivå.

3.2 Organisatoriske krav og rammer

Deltakelse i utviklingsarbeid

Det forutsettes at de regionale helseforetakene bidrar i utviklingsarbeid i spesialisthelsetjenesten som er gitt i oppdrag til Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse og Folkehelseinstituttet. Når det er nødvendig forutsettes det at helseforetakene bidrar med fagressurser etter nærmere forespørsel fra Helse- Sør-Øst RHF.

Informasjonsteknologi og digitale tjenester (e-helse)

Det er av stor viktighet at det arbeides helhetlig og målrettet med informasjonssikkerhet. Riksrevisjonens rapport om helseforetakenes ivaretagelse av informasjonssikkerhet for medisinsk-teknisk utstyr (Dokument 3:2 (2015–2016) *Riksrevisjonens kontroll med forvaltningen av statlige selskaper for 2014*) påpeker flere avvik.

Det skal etableres rutiner som sikrer at alvorlige hendelser i EPJ, PAS og medisinsk-teknisk utstyr blir meddelt til alle helseforetak og leverandører. De regionale helseforetakene skal i samarbeid vurdere organiseringen av enheter for medisinsk-teknisk utstyr og øvrige enheter innen IKT for å sikre en samlet tilnærming og kompetanse på informasjon og personvern i sykehusenes systemer. Sunnaas sykehus skal etter nærmere avtale ta de i dette arbeidet.

Andre oppgaver 2016:

- Etablere systemer og rutiner som sikrer oppfølging og lukking av avvikene påpekt i Riksrevisjonens rapport om helseforetakenes ivaretagelse av informasjonssikkerhet.
- Etablere rutiner som sikrer at alvorlige hendelser i EPJ, PAS og medisinsk-teknisk utstyr blir meddelt til alle helseforetak og leverandører.

Beredskap

Det er tidligere stilt krav om at helseforetakene skal ha oppdaterte beredskapsplaner som omfatter systemer for å forebygge, oppdage og varsle hendelser, og systemer for effektiv, koordinert ressursdisponering ved kriser. Planene skal være koordinerte mellom berørte parter og det skal gjennomføres regelmessige beredskapsøvelser. Helsedirektoratet har fått en ny rolle som statlig samvirkepartner i redningsledelsen ved hovedredningssentraler og i lokale redningssentraler. De regionale helseforetakene får et delegert ansvar fra Helsedirektoratet i denne forbindelse.

Andre oppgaver 2016:

- Videreføre arbeidet med å gjennomføre risikoanalyser og sikre god beredskap for kritisk infrastruktur som vann, strøm og IKT, sikre at planene og systemene er koordinert med berørte parter, og gjennomføre øvelser regelmessig.
- Rapportere årlig på det systematiske arbeidet med beredskap og forebyggende sikkerhet.

Bygg, eiendom og kritisk infrastruktur

Andre oppgaver 2016:

- Helseforetakene er pålagt å utarbeide tilstandsbaserte vedlikeholdsplaner, med prioritering av tilstandsgrad 2 og 3. Planene skal korrespondere med et tilstrekkelig budsjett for oppgradering.
- Bruk av Sykehusbygg HF i alle prosjekter over 500 millioner i alle faser.
- Sunnaas sykehus kartlegger tilstandsgraden for sine bygg i 2016, under veiledning av Sykehusbygg HF som administrerer databasen. Denne kartleggingen oppdateres fortrinnsvis løpende, og skal synkroniseres hvert fjerde år (neste gang i 2020).

Innkjøp

Andre oppgaver 2016:

- Helseforetaket fikk i 2015 i oppdrag å utarbeide en analyse av forskjellene mellom egen praksis for vareforsyning, mot felles praksis i regionen. Dokumentasjon av denne analysen, samt en risikoanalyse med tiltaksplaner, fremlegges for Helse Sør-Øst RHF innen utgang av andre kvartal 2016. Arbeidet med endring i helseforetaket, basert på funnene i analysen, skal igangsettes senest i tredje kvartal 2016.
- Helseforetaket skal etablere rutiner og rapportere på måleparametret "Tap på forsinket avtaleimplementering" i første tertial 2016. Helseforetaket skal etablere dokumenterte rutiner for utarbeidelse av målsettinger og forbedringsarbeid knyttet til denne målingen.
- Helseforetaket skal bidra i det regionale arbeidet med å videreutvikle øvrige felles måleparametre.

3.3 Økonomiske krav og rammer

Drift og investering

Styring og kontroll med ressursbruken er avgjørende for å kunne gjøre de riktige faglige prioriteringene og sikre høy kvalitet på pasientbehandlingen.

Det er et mål for perioden 2016-2019 at det er skapt økonomisk handlingsrom som sikrer nødvendige investeringer. Sunnaas sykehus skal derfor sikre at gevinster av utviklingsarbeid og investeringer er realisert, både når det gjelder kvalitet og økonomi.

Helse Sør-Øst RHF stiller følgende inntekter til disposisjon for Sunnaas sykehus i 2016, beløp i 1000 kroner:

Basisramme	397 217
Forskning	1 992
Nasjonale kompetansetjenester	32 297
Statlige tilskudd	131
ISF-refusjoner	120 267
Inntekter i alt 2016	551 904

Det vises til detaljert vederlagstabell i vedlegg.

Mål 2016:

- Sunnaas sykehus skal benytte midlene som er stilt til rådighet på en effektiv måte og slik at de kommer pasientene til gode. Sunnaas sykehus skal i 2016 basere sin virksomhet på de tildelte midler.
- Virksomheten innen “*Raskere tilbake*” skal videreføres i henhold til de rammebetingelser som er gitt fra Helse Sør-Øst RHF. Midler til finansiering av “*Raskere tilbake*” omfattes ikke av tabellen over, men kommer i tillegg.

Resultat

Kravet til økonomisk resultat 2016 er fastsatt av styret i Helse Sør-Øst RHF, og basert på helseforetakets innspill til økonomisk langtidsplan, endrede forutsetninger som følge av statsbudsjettet for 2016, samt konkret vurdering av situasjon og risiko for helseforetaket knyttet til årsbudsjettet for 2016.

Mål 2016:

- Årsresultat 2016 for Sunnaas sykehus skal være på minimum 22 millioner kroner.

Likviditet og investeringer

Likviditet til investeringer videreføres på nivå med 2015, pris og lønnsjustert til i alt 14 millioner kroner. I tillegg får helseforetaket disponere halvparten av sin pålagte utsatte bruk fra 2015 på 1 million kroner.

Investeringer skal budsjetteres innenfor helseforetakets tilgjengelige investeringsmidler i 2016, det vil si likviditetstildelingen for 2016 med tillegg av budsjettert bruk av oppspart likviditet, og eventuelle salgs-/gavemidler. I tråd med forutsetningene fra økonomisk langtidsplan skal egenkapitaltilskudd til pensjonsinnretningene samt lokale IKT investeringer gjennomført av Sykehuspartner, salderes innenfor helseforetakets tilgjengelig investeringsmidler i 2016.

Tilgjengelig likviditet til investeringer i 2016 er 15 millioner kroner for Sunnaas sykehus, forutsatt et resultat i henhold til resultatkrav for 2016.

Andre oppgaver 2016:

- Helseforetakets styring av samlet likviditet skal skje innenfor tilgjengelige rammer til drift og investeringer.

- Etablerte prinsipper for likviditetsstyring skal følges opp. Budsjettert resultat for 2016 skal ikke benyttes til investeringer i 2016 uten etter særskilt avtale med Helse Sør-Øst RHF.
- Det skal tas høyde for resultatrisiko og risiko ved pågående investeringsprosjekter før etablering av nye investeringsforpliktelser.

Overføring av likviditet - driftskreditt

Utbetalingene til helseforetaket skjer innen den syvende arbeidsdag i hver måned. Månedlig overføring utgjør normalt 1/12 av samlet likviditetsoverføring. Enkelte tilskudd mv vil bli utbetalt i sin helhet i januar 2016.

Utbetaling av budsjetterte ISF- refusjoner skjer i samsvar med utbetalingene fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helse Sør-Øst RHF.

Mål 2016:

- Sunnaas sykehus skal styre innenfor tilgjengelig driftskredittramme fastsatt av Helse Sør-Øst RHF.
- Helseforetaket skal forespørre Helse Sør-Øst RHF i god tid dersom det er behov for driftskreditt ut over gjeldende ramme, og det skal fremlegges tilstrekkelig underbyggende dokumentasjon for dette behovet.

3.4 Budsjettert aktivitet

For Sunnaas sykehus legges følgende aktivitet til grunn i 2016:

Aktivitet i 2016	Somatikk	VOP	BUP	TSB
DRG-poeng (døgn, dag, poliklinikk og pasientadm. legemidler) i henhold til "sørge for"-ansvaret	5 716			
Pasientbehandling				
Antall utskrivninger døgnbehandling	2 950	0	0	0
Antall liggedøgn døgnbehandling	44 600	0	0	0
Antall oppholdsdager dagbehandling	0	0	0	0
Antall inntektsgivende polikliniske konsultasjoner	2 889	0	0	0

Det vises til detaljert aktivitetstabell i vedlegg.

Mål 2016:

- Aktiviteten skal sikre ivaretagelse av krav og føringer i oppdrag og bestilling 2016.

4. Oppfølging og rapportering

Helse Sør-Øst RHF vil i de faste oppfølgingsmøtene i 2016 følge opp *Mål 2016* og evt. andre kvalitetsindikatorer ved behov. I årlig melding 2016 skal Sunnaas sykehus rapportere på *Mål 2016*, *Andre oppgaver 2016* og *Rapportering 2016*. Frist for innsendelse av styrets årlig melding er 1. mars 2017.

Det er et krav at årlig melding fra Helse Sør-Øst RHF også skal omfatte de underliggende helseforetak. For å få til dette uten å gi kortere frist for innsending av årlig melding, er det innført en praksis med å avgi egen rapport for oppfølging av oppgavene helseforetaket er pålagt. Frist for tilbakemelding på alle relevante opplysninger som skal inngå i årlig melding for Helse Sør-Øst RHF settes til **20. januar 2017**.

Rapporteringen med frist 20. januar og årlig melding som skal leveres inne 1. mars skal oversendes elektronisk til postmottak@helse-sorost.no.

Helsedirektoratet har ansvar for kvalitetsindikatorer og disse er valgt for å gi et mest mulig samlet bilde av kvalitet, pasientsikkerhet og brukerorientering i tjenesten. For å gi et helhetlig bilde av hva som legges til grunn for rapporteringene er listen over styringsparametre en fullstendig oversikt. Dette innebærer at den ikke bare inneholder styringsparametre som er tilpasset tjenestetilbudet i Sunnaas sykehus. Det skal derfor ikke rapporteres på styringsparametre som ikke er relevante for Sunnaas sykehus.

Helse Sør-Øst RHF's definisjonskatalog for styringsparametre og indikatorer er tilgjengelig på det regionale helseforetakets nettsider www.helse-sorost.no.

Tabell 1. Mål 2016. Datakilder og publiseringsfrekvens.

Mål 2016	Mål	Datakilde	Publiseringsfrekvens
1 Redusere unødvendig venting og variasjon i kapasitetsutnyttelsen			
Gjennomsnittlig ventetid for avviklede pasienter i spesialisthelsetjenesten	Under 65 dager	Helsedirektoratet	Månedlig
Andel fristbrudd for avviklede pasienter	0 %	Helsedirektoratet	Månedlig
Pakkeforløp for kreft (samlet for pasienter med lunge- bryst, prostata- og tykk- og endetarmskreft)	Minst 70 % ved årsslutt	Helsedirektoratet	Tertialvis
Gjennomføring av pakkeforløp for organspesifikk krefttype henholdsvis brystkreft, tykk- og endetarmskreft, lungekreft og prostatakreft innen maksimal anbefalt forløpstid	Minst 70 % ved årsslutt	Helsedirektoratet	Tertialvis
Pakkeforløp for kreft (samlet for 28 krefttyper totalt)	Minst 70 % ved årsslutt	Helsedirektoratet	Tertialvis
Gjennomføring av Pakkeforløp for kreft (per type kreft, 28 krefttyper totalt) innen maksimal anbefalt forløpstid	Minst 70 % ved årsslutt	Helsedirektoratet	Tertialvis.
2 Prioritere psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling			
Høyere vekst innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Veksten måles i gjennomsnittlig ventetid for avviklede, kostnader (kostnader til avskrivninger, legemidler og pensjon synliggjøres, men holdes utenfor), årsverk (helseforetak og "private institusjoner med oppdragsdokument" ¹) og aktivitet (polikliniske konsultasjoner).	Prosentvis større reduksjon i ventetid. Prosentvis større økning i kostnader, årsverk og aktivitet.	Gjennomsnittlig ventetid: Helsedirektoratet Kostnader: de regionale helseforetakenes regnskap Årsverk: de regionale helseforetakenes HR-systemer og SSB for private Polikliniske konsultasjoner: Helsedirektoratet (HELFO)	
Antall tvangsinnleggelser i psykisk helsevern for voksne per 1000 innbyggere i helseregionen	Redusert sammenliknet med 2015	Helsedirektoratet	Årlig
Andel årsverk i distriktpsikiatriske sentre og sykehus i psykisk helsevern for voksne	Økt andel årsverk i DPS sammenliknet med 2015	Helsedirektoratet (SSB)	Årlig

¹ Lovisenberg Diakonale Sykehus, Diakonhjemmet Sykehus, Betanien Hospital Skien, Martina Hansen Hospital, Revmatismesykehuset Lillehammer, Haugesund Sanitetsforeningens Revmatismesykehus, Haraldsplass Diakonale Sykehus, Hospitalet Betanien, Jæren DPS, Solli sykehus, Olaviken og Bjørkeli Voss.

Mål 2016	Mål	Datakilde	Publiseringsfrekvens
3 Bedre kvalitet og pasientsikkerhet			
Andel sykehusinfeksjoner i Helse Sør-Øst ²	Mindre enn tre prosent	Folkehelseinstituttet	Fire ganger årlig
Andel korridorpasienter på sykehus	0 %	Helsedirektoratet	Tertialvis

Tabell 2. Rapportering 2016. Datakilder og publiseringsfrekvens.

	Mål	Datakilde	Publiseringsfrekvens
Pasienters erfaring med døgnopphold i tverrfaglig spesialisert rusbehandling		Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Folkehelseinstituttet)	Publiseres 2016
Pasienters erfaring med sykehus (inneliggende pasienter) (PasOpp)		Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Folkehelseinstituttet)	Årlig
30 dagers overlevelse etter hjerneslag		Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Folkehelseinstituttet)	Årlig
30 dagers overlevelse etter hoftebrudd		Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Folkehelseinstituttet)	Årlig
Andel pasientskader basert på GTT-undersøkelsene	Reduseres med 25 prosent innen utgangen av 2018, målt ut fra GTT-undersøkelsen for 2012.	GTT-undersøkelsene. Helsedirektoratet	Årlig
Andel relevante enheter i regionen hvor tiltakspakkene i pasientsikkerhetsprogrammet er implementert.	100 %	RHF's rapportering til pasientsikkerhetsprogrammet	Årlig
Bruk av disse fem bredspektrede midlene: karbapenemer, 2. og 3. generasjons cefalosporiner, penicillin med enzymhemmer og kinoloner.	30 % reduksjon i samlet bruk i 2020 sammenlignet med 2012	Sykehusenes legemiddelstatistikk	Årlig
Antall bidrag fra nasjonale medisinske kvalitetsregistre i a) vitenskapelige artikler og b) konkrete prosjekt for klinisk kvalitetsforbedring		Årsrapporter fra de nasjonale medisinske kvalitetsregistrene	Årlig

² Fra Helse- og omsorgsdepartementet er måltall satt til 4,7 prosent mens datakilde skal være Folkehelseinstituttet og målingen utføres to ganger per år.

5. VEDLEGG

Vedlegg 1: Detaljert vederlagstabell

SUNNAAS SYKEHUS HF	2016
Basisramme 2015	373 295
Nye forhold inn mot 2016	
Kvalitetsbasert finansiering 2015	
<i>Tilbakelegging av uttrekk basis 2015</i>	2 318
<i>Uttrekk av bevilgning kvalitetsbasert finansiering 2015</i>	-2 377
Basisramme 2016 før statsbudsjettet	373 236
0,7% uttrekk sfa avbyråkratiseringsreformen	-2 263
Pris- og lønnsvekst	8 343
Økt basis sfa avbyråkratiseringsreformen	1 994
Økte pensjonskostnader	11 466
Midler til økt aktivitet	5 403
Egenandeler, komp. for manglende prisjustering	312
Uttrekk sfa økte egenandeler poliklinikk, pasientreiser, opptreningsinstitusjoner og behandlingsreiser	-644
Uttrekk sfa økt ISF (utvidelse helsepersonell)	-742
Uttrekk sfa Rettsmedisinsk institutt og Folkehelseinstituttet	-129
Nasjonal inntektsmodell	303
Redusert apotekavanse	-63
Basisramme 2016	397 217
Sum forskning	1 992
<i>herav</i>	
Strategiske forskningsmidler, fra post 72	1 992
Forskning, tilskudd post 78	
Nasjonal kompetansetjeneste, TRS	32 297
Statlige tilskudd, turnustjeneste	131
Sum faste inntekter	431 637
ISF- refusjoner	120 267
Sum inntekter	551 904

Vedlegg 2: Detaljert aktivitetstabell

Somatikk	
TOTAL AKTIVITET	2016
Antall utskrivninger døgntbehandling (Total)	2 950
Antall liggedøgn døgntbehandling (Total)	44 600
Antall oppholdsdager dagbehandling (Total)	0
Antall inntektsgivende polikliniske konsultasjoner (Total)	2 889
Fordeling av antall DRG-poeng	
DØGNBEHANDLING	2016
Fordeling av antall DRG-poeng	
Pasienter bosatt i egen region behandlet i eget HF (Døgntbehandling)	5 564
Pasienter bosatt i egen region behandlet ved private institusjoner iht. avtale (Kun RHF) (Døgntbehandling)	0
Pasienter bosatt i eget opptaksområde behandlet i andre regioner (Døgntbehandling)	0
Pasienter bosatt utenom egen region behandlet i eget HF (Døgntbehandling)	447
Sum DRG-poeng (Døgntbehandling)	6 011
Andel DRG-poeng (Døgntbehandling) i % av totalen	97,5 %
DAGBEHANDLING	2016
Fordeling av antall DRG-poeng	
Pasienter bosatt i egen region behandlet i eget HF (Dagbehandling)	0
Pasienter bosatt i egen region behandlet ved private institusjoner iht. avtale (Kun RHF) (Dagbehandling)	0
Pasienter bosatt i eget opptaksområde behandlet i andre regioner (Dagbehandling)	0
Pasienter bosatt utenom egen region behandlet i eget HF (Dagbehandling)	0
Sum DRG-poeng (Dagbehandling)	0
Andel DRG-poeng (Dagbehandling) i % av totalen	0,0 %
Sum DRG-poeng (Døgntbehandling og dagbehandling) for pasienter bosatt i egen region (iht. "sørge for"-ansvaret)	5 564
Sum DRG-poeng (Døgntbehandling og dagbehandling) for pasienter bosatt i egen og andre regioner	6 011
POLIKLINISK VIRKSOMHET	2016
Fordeling av antall DRG-poeng (Poliklinisk virksomhet)	
Pasienter bosatt i egen region behandlet i eget HF (Poliklinisk virksomhet)	152
Pasienter bosatt i egen region behandlet ved private institusjoner iht. avtale (Kun RHF) (Poliklinisk virksomhet)	0
Pasienter bosatt i eget opptaksområde behandlet i andre regioner (Poliklinisk virksomhet)	0
Pasienter bosatt utenom egen region behandlet i eget HF (Poliklinisk virksomhet)	0
Sum DRG-poeng (Poliklinisk virksomhet)	152
Andel DRG-poeng (Poliklinisk virksomhet) i % av totalen	2,5 %
Sum DRG-poeng (Poliklinisk virksomhet) for pasienter bosatt i egen region (iht. "sørge for"-ansvaret)	152
Sum DRG-poeng (Poliklinisk virksomhet) for pasienter bosatt i egen og andre regioner	152
DYRE BIOLOGISKE LEGEMIDLER UTENFOR SYKEHUS	2016

Fordeling av DRG-poeng knyttet til dyre biologiske legemidler utenfor sykehus	
Sum DRG-poeng dyre biologiske legemidler for pasienter bosatt i eget opptaksområde, uavhengig av hvem som har utstedt resept (iht. "sørge for"-ansvaret)	0
PASIENTADMINISTRERTE KREFTLEGEMIDLER	2016
Fordeling av DRG-poeng knyttet til pasientadministrerte kreftlegemidler	
Sum DRG-poeng pasientadministrerte kreftlegemidler for pasienter bosatt i eget opptaksområde, uavhengig av hvem som har utstedt resept (iht. "sørge for"-ansvaret)	0
TOTALT ANTALL DRG-POENG	2016
Totalt antall DRG-poeng (døgn, dag og poliklinikk) iht. "Sørge for"-ansvaret (Pasienter bosatt i egen region)	5 716
Totalt antall DRG-poeng (døgn, dag og poliklinikk) iht. "Sørge for"-ansvaret for aktivitet utført i eget helseforetak	5 716
Totalt antall DRG-poeng (døgn, dag og poliklinikk) (pasienter bosatt i egen og andre regioner)	6 163
Totalt antall DRG-poeng (døgn, dag og poliklinikk) for aktivitet utført i eget helseforetak	6 163
Totalt antall DRG-poeng (døgn, dag, poliklinikk, dyre biologiske legemidler og pasientadministrerte kreftlegemidler) iht. "Sørge for"-ansvaret (pasienter bosatt i egen region/opptaksområde)	5 716
Totalt antall DRG-poeng (døgn, dag, poliklinikk for pasienter bosatt i egen og andre regioner og biologiske legemidler og kreftlegemidler for pasienter bosatt i eget opptaksområde)	6 163